

የሸርጂኒያ ጤና ጥበቃ መምሪያ (Virginia Department of Health) በመላ ግዛቱ የሜኒንጅኮካል (meningococcal) በሽታ ወረርሽኝ ላይ ምላሽ እየሰጠ ነው። ወቅታዊ መረጃ ለማግኘት [የሜኒንጅኮካል በሽታ ወረርሽኝ ምላሽ](#) ድህረ ገጽን ይጎብኙ።

የሜኒንጅኮካል በሽታ

ሜኒንጅኮካል በሽታ ምንድነው?

የሜኒንጅኮካል በሽታ በኒሴሪያ ሜኒንጅቲታይስ (*Neisseria meningitidis*) ባክቴሪያ ("ሜኒንጅኮኮስ (meningococcus)" ተብሎ በሚታወቅ) ምክንያት የሚከሰት ከባድ በሽታ ነው። በበሽታው የተጠቁ ጥቂት ሰዎች እንደ ማጅራት ገትር (የአንጎል እና የጀርባ አጥንት ሽፋን እብጠት) ወይም የደም ቧንቧ ኢንፌክሽን (septicemia) የመሳሰሉ ከባድ በሽታዎችን ሊያጋጥሟቸው ይችላሉ።

ማን ነው በ ሜኒንጅኮካል በሽታ የሚጠቃው?

ማንኛውም ሰው የሜኒንጅኮካል በሽታ ሊይዘው ይችላል፣ ነገር ግን በአብዛኛው የሚከሰተው በጨቅላ ሕፃናት፣ በልጆች፣ በጉርምስና ዕድሜ ላይ ባሉ እና በወጣት ጎረምቶች ላይ ነው። ሌሎች ለከፍተኛ አደጋ የተጋለጡ ሰዎች ደግሞ ይህ በሽታ እንዳለባቸው የታወቀ ሰው ጋር የቤት ውስጥ ግንኙነት ያላቸው ሰዎች፣ የተዳከመ በሽታ የመከላከል አቅም ያላቸው ሰዎች (ለምሳሌ ኤች.አይ.ቪ ያለባቸው ወይም ስፕሊን የሌላቸው)፣ በማህበረሰብ ውስጥ ያሉ ሰዎች (ለምሳሌ የኮሌጅ ካምፓሶች) እና የሜኒንጅኮካል ማጅራት ግርትር በተለምዶ ወደ እሚከሰትባቸው የአንዳንድ የዓለም ክፍሎች የሚጓዙ ሰዎች ናቸው።

የሜኒንጅኮካል በሽታ የሚሰራጨው እንዴት ነው?

የኔሴሪያ ሜኒንጅቲታይስ (*Neisseria meningitidis*) ባክቴሪያ ከሰው ወደ ሰው የሚተላለፈው በትንፋሽ እና በጉሮሮ ፈሳሽ ልውውጥ ነው። በበሽታው የተያዘ ሰው ባክቴሪያውን በቀጥታ ወደ ሌሎች ሰዎች ፊት በመሳል ወይም በማስነጠስ፣ አንድን ሰው በአፍ በመሳም ወይም ኩባያዎችን፣ የውኃ ጠርሙሶችን፣ የመመገቢያ ዕቃዎችን፣ ሲጋራዎችን፣ ሼፖችን፣ ሊፒስቲክን ወይም የጥርስ ብሩሾችን በማጋራት ሊያሰራጩ ይችላሉ። ባክቴሪያው የሚተላለፈው በድንገተኛ ግንኙነት ወይም በሽታው ያለበት ሰው ያለበትን አየር በመተንፈስ ብቻ አይደለም።

የሜኒንጅኮካል በሽታ ምልክቶች ምንድን ናቸው?

ምልክቶቹ ኢንፌክሽን በሚገኝበት ቦታ ላይ ይመረከባሉ። የሜኒንጅኮካል ማጅራት ገትር በድንገት የሚከሰት ትኩሳት፣ ራስ ምታት፣ የአንገት ቁርጠት፣ ለብርሃን ስሜታዊ መሆን፣ ግራ መጋባት፣ ማቅለሽለሽ እና ማስታወክ በማስከተል ይታወቃል። አዲስ በተወለዱ ሕፃናት እና ጨቅላ ሕፃናት ውስጥ እነዚህ ምልክቶች ላይታዩ ወይም በቀላሉ ሊታዩ የማይችሉ ሊሆኑ ይችላሉ። ሕፃኑ ቀርፋፋ ወይም ንቁ ያልሆነ፣ በቀላሉ የሚበሳጭ፣ የሚያስታውክ ወይም በደንብ የማይመገብ ሊሆን ይችላል። በጣም ያልተለመደ ነገር ግን በጣም ከባድ የሆነው የሜኒንጅኮካል በሽታ ሜኒንጅኮካል ሴፕቲክሚያ (meningococcal

septicemia) ነው። የሜኒንጅኮካል ሴፕቲክሚያ ምልክቶች ድካም፣ ማስታወክ፣ እጅ እና እግር መቀዝቀዝ፣ ብርድ ብርድ ማለት፣ በጡንቻዎች፣ በመገጣጠሚያዎች፣ በደረት ወይም በሆድ ላይ ከባድ ህመም፣ ቶሎ ቶሎ መተንፈስ፣ ተቅማጥ እና ጥቁር ወይንጠጅ፣ ቡናማ ወይም ጥቁር ሽፍታን ያካትታል።

የሜኒንጅኮካል በሽታ እንዴት ይመረመራል?

ምርመራውን ለማረጋገጥ የደም ወይም የአንጎል እና የጀርባ አጥንት ፈሳሽ ናሙናዎች ላይ የሚደረጉ የላብራቶሪ ምርመራዎች ያስፈልጋሉ።

ለሜኒንጅኮካል በሽታ ሕክምናው ምንድን ነው?

የሜኒንጅኮካል በሽታ በአፋጣኝ የአንቲባዮቲክ (የጸረ ባክቴሪያ) ህክምና ያስፈልገዋል። ኢንፌክሽኑ ምን ያህል ከባድ እንደሆነ በመወሰን ሌሎች ሕክምናዎችም አስፈላጊ ሊሆኑ ይችላሉ፣ ለምሳሌ የመተንፈሻ ድጋፍ፣ ዝቅተኛ የደም ግፊትን ለማከም የሚረዱ መድኃኒቶች እና የተጎዳ ቆዳ ላለባቸው የአካል ክፍሎች ቁስሎች እንክብካቤ ማድረግ።

የሜኒንጅኮካል በሽታን እንዴት መከላከል ይቻላል?

የሜኒንጅኮካል በሽታን ለሚያስከትሉ ባክቴሪያዎች ክትባቶች ይገኛሉ። የሚመከሩትን ክትባቶች ወቅቱን ጠብቀን መከተብ ከበሽታው ለመከላከል ከሁሉ የተሻለው መንገድ ነው። የቤተሰብ አባላት፣ የክፍል ዳደሮች ወይም በቀጥታ ከታካሚው የአፍ ፈሳሽ (ምራቅ ወይም አክታ) ጋር የሚገናኝ ማንኛውም ሰው በፀረ-ባክቴሪያ የሚያደርገው የመከላከያ ህክምና የኢንፌክሽኑን አደጋ ሊቀንስ ይችላል። ጥሩ የንፅህና አጠባበቅ የኢንፌክሽን አደጋን ሊቀንስ ይችላል፣ ለምሳሌ እጅን መታጠብ፣ ሲያስነጥሱ ወይም ሲያስሉ አፍንጫዎትን እና አፍዎትን መሸፈን እና ሲጋራዎችን፣ ቬፖችን፣ ሊፒስቲክን፣ ስትሮዎችን፣ ኩባያዎችን፣ የመጠጫ ብርጫቆዎችን፣ የጥርስ ብሩሾችን ወይም የመመገቢያ ዕቃዎችን አለመጋራት።

ስለ ሜኒንጅኮካል በሽታ ተጨማሪ መረጃ ማግኘት የምችለው እንዴት ነው?

- የሜኒንጅኮካል በሽታን በተመለከተ ስጋት ካለዎት የጤና እንክብካቤ አቅራቢዎን ያነጋግሩ።
- ለአካባቢዎ የጤና መምሪያ ይደውሉ። የአካባቢ የጤና መምሪያዎች ማውጫ <http://www.vdh.virginia.gov/local-health-districts/> ይገኛል።
- የበሽታ መቆጣጠሪያ እና መከላከያ ማእከልን በዚህ ድህረ ገጽ ላይ ይጎብኙ <http://www.cdc.gov/meningococcal/index.html>።